

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора з
навчальної роботи**

 Марина ЗАЙЧЕНКО

29 серпня 2024 р.

ГРУПОВА ДИНАМІКА ТА КОМУНІКАЦІЇ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

здобувачів освіти спеціальності

121 Інженерія програмного забезпечення

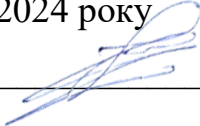
Білгород-Дністровський, 2024

Робоча програма дисципліни «**Групова динаміка та комунікації**» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти зі спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення

Розробник: Кюссе Євгеній Іванович, викладач інформаційних технологій, кваліфікаційна категорія «спеціаліст»

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні циклової комісії інформаційних технологій

Протокол № 1 від 29.08.2024 року

Голова циклової комісії Сергій ТІТЯПКИН

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

Протокол № 6 від 29.08.2024 року

Голова методичної ради Марина ЗАЙЧЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
<p>Кількість кредитів: 2,0</p> <p>Змістових модулів: 1</p> <p>Загальна кількість годин: 60</p>	<p>Компонент освітньої програми</p> <p>Цикл професійної підготовки</p> <p>121 Інженерія програмного забезпечення</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</p> <p>Фаховий молодший бакалавр</p>	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		4	-
		Семестр	
		8	-
		Лекції	
		26	-
		Лабораторні	
		-	-
		Практичні	
		14	-
		Самостійна робота	
		20	-
		Індивідуальні завдання:	
-			
Вид контролю:			
диференційований залік (8 семестр) денна форма			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна передбачена структурно-логічною схемою підготовки фахівців освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення».

Метою вивчення, розвиток і відпрацювання навичок міжособистісного та групового спілкування, формування особистісних і ділових навичок ефективної роботи в партнерстві з колегами, в групах, в проектних командах, як під час навчання в університеті, так і в подальшій професійній діяльності.

Завдання дисципліни «Групова динаміка та комунікації» - ознайомлення студентів з теоретичними основами групової динаміки та комунікацій. В межах цього завдання розглядаються базові поняття групової динаміки, види груп та їх характеристики, стадії розвитку групи, ролі та статуси в групі. Також вивчаються основні теорії групової динаміки, які пояснюють процеси групової взаємодії та прийняття групових рішень. В цілому це завдання спрямоване на формування у студентів системи знань про закономірності функціонування груп.

Предметом вивчення дисципліни «Групова динаміка та комунікації» є вивчення основних принципів групової поведінки, комунікаційних теорій, аналіз динаміки міжособистісних відносин та розвиток навичок активного слухання, ведення дискусій і конструктивного вирішення конфліктів.

Міждисциплінарні зв'язки:

«Професійна практика програмної інженерії» , «Виконання кваліфікаційної роботи»

Набуті здобувачами освіти компетенції згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення»:

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК01 Здатність алгоритмічно та логічно мислити.

СК02. Здатність вдосконалювати знання і навички в галузі інформаційних технологій та усвідомлення важливості навчання протягом усього життя.

Структура навчальної дисципліни є орієнтовною. Під час складання навчальних програм викладачі навчальних закладів можуть вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеному навчальним планом на вивчення дисципліни. Внесені зміни повинні бути обговорені на засіданні циклової комісії і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 КОМУНІКАТИВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З РОЗРОБКИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Тема 1.1. Формування навичок та комунікативних компетентностей сучасного фахівців

Основні підходи до формування навичок та компетентностей сучасного фахівця. Студентоцентрикований підхід у навчанні на основі компетентностей. методи побудови роботи в групі, що формують та розвивають комунікаційні навички.

Характеристика навичок і знань, що формують комунікативну компетентність сучасного фахівця. Основні компоненти потягання компетенцій: Знання, Навички, вміння (здібності, здатності). Поняття «компетентність» згідно Закону України “Про вищу освіту”. Загальні (generic) та спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Сутність комунікаційної компетентності. Ефективна комунікація. Основні навички та уміння для ефективної комунікації.

Тема 1.2. Комунікації та спілкування в групі

Комунікації та ділове спілкування. Поняття «спілкування і комунікації», «комунікабельність (комунікативність)». Види комунікацій (спілкування). Ділове спілкування. Способи ділового спілкування. Комунікативний процес в групі. Елементи процесу обміну інформацією.

Тема 1.3. Основи групової динаміки та командної роботи

Сутність групової динаміки. Основні процеси, що характеризують групову динаміку. Формування місії, мети, цілей і завдань групи. Нормування (керівництво) групи. Процеси групової згуртованості та групової напруги. Сутність групи та типологія формування команд. Характеристики та види груп, які притаманні їй учасникам. Критерії формування груп та команд. Терміни «група, колектив, команда»: спільні риси та відмінності.

Практичне заняття

Робота в команді. Методи командного виконання поставлених задач.

Тема 1.4. Основи ефективного планування процесів

Сутність планування. Напрямки планування, його види. Стратегічне планування. Тактичний план. Оперативно-календарне планування. Планування часу. Контроль та оцінка діяльності трудових колективів і проектних груп. Сутність контролю та оцінки. Основні методи оцінки: система загальних та спеціальних показників. Загальні (носять універсальний характер) та спеціальні (щодо розробленого програмного забезпечення). Коефіцієнт трудового внеску колективу.

Практичне заняття

Методи та принципи планування етапів прозорки програмного забезпечення. Контроль та перевірка етапів виконання завдань проєкту.

Тема 1.5. Командна робота на проєктах

Сутність та управління проєктами. Основні підходи до формування проєктних команд. Сутність та характеристики проєкту. Класифікація ІТ-проєктів. Планування ресурсів і затрат. Необхідні якості професійного керівника проєктами. Характеристика моделі управління проєктом.

Практичне заняття

Сутність та управління проєктами. Основні підходи до формування проєктних команд. Використання сучасних інструментів для командної роботи.

Тема 1.6. Комунікативна стратегія в управлінні проєктами

Розробка стратегії з комунікацій. Канали комунікації. Комунікаційний процес в проєкті. Функції управління інформаційними зв'язками. План управління комунікаціями. Проблеми каналів і засобів поширення інформації.

Тема 1.7. Мотивація в груповій динаміці

Потреби та інтереси людей та мотивація праці. Основні групи потреб людини. Цифрові потреби. Термін „мотивація”. Внутрішні мотиваційні чинники. Інструменти стимулювання. Основні теорії розвитку мотивації: змістовні та процесійні. Ієрархія потреб за А. Маслоу. Особливості мотивації команд та проєктних груп.

Тема 1.8. Лідерство в груповій динаміці

Сутність лідерства та теорії його походження. Поняття лідерства. Підходи до визначення лідерства: лідерство як наука, практика і мистецтво. Теорії формування лідерства: з позиції особистих якостей лідера; поведінковий, що базується на ситуаційному підході, орієнтований на послідовників.

Практичне заняття

Виявлення та напрацювання лідерських навичок для управління проєктами.

Тема 1.9. Конфлікти та шляхи їх вирішення

Причини та динаміка конфліктів. Стратегії поведінки в конфлікті. Правила безпечної поведінки в конфлікті. Посередництво у вирішенні конфліктів. Переговори як метод вирішення конфліктів.

Тема 1.10. Командоутворення та розподіл ролей

Етапи формування команди. Моделі розподілу командних ролей. Діагностика ролей в команді. Способи оптимізації рольової структури команди.

Командні норми та цінності.

Практичне заняття

Методи керування проєктами. Розподіл ролей серед наявного персоналу команди.

Тема 1.11. Прийняття групових рішень

Мозковий штурм як метод генерації ідей. Аналіз ідей та вибір оптимального рішення. Оцінка ефективності та якості групового рішення. Врахування меншості при прийнятті групових рішень.

Практичне заняття

Оцінка ефективності та якості групового рішення.

Тема 1.12. Публічний виступ та презентація

Етапи підготовки публічного виступу. Визначення мети та цільової аудиторії. Структурування змісту виступу. Вербальні та невербальні аспекти виступу. Подолання страху публічних виступів. Види презентацій. Підготовка презентаційних матеріалів. Правила успішної презентації.

Практичне заняття

Базові навички з публічної презентації результатів розробленого проєкту.

Тема 1.13. Заключне заняття. Групова динаміка в професійному середовищі. Стратегії розвитку комунікативних навичок.

Аналіз ключових аспектів групової динаміки в професійному середовищі та стратегії розвитку комунікативних навичок. Оцінка, як командна взаємодія впливає на ефективність роботи, продуктивність і створення сприятливого робочого клімату. Аналіз основних ролей в команді, способи подолання конфліктів і методи прийняття колективних рішень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Групова динаміка та комунікації»

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	з а г а л ь н и й о б с я г	аудиторні			с а м о с т і й н а р о б о т а	з а г а л ь н и й о б с я г	аудиторні			с а м о с т і й н а р о б о т а
		в с ь о г о	з них				в с ь о г о	з них		
т е о р е т и ч н і			п р а к т и ч н і	т е о р е т и ч н і				п р а к т и ч н і		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Комунікативні компетенції сучасного фахівця з розробки програмного забезпечення.										
1.1. Формування навичок та комунікативних компетентностей сучасного фахівців	4	2	2	0	2					
1.2. Комунікації та спілкування в групі	4	2	2	0	2					
1.3. Основи групової динаміки та командної роботи	5	4	2	2	1					
1.4. Основи ефективного планування. Контроль і оцінка в діяльності колективів і груп	5	4	2	2	1					
1.5. Командна робота на проектами	5	4	2	2	1					
1.6. Комунікативна стратегія в управлінні проектами	3	2	2	0	1					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.7. Мотивація в груповій динаміці	4	2	2	0	2					
1.8 Лідерство в груповій динаміці	6	4	2	2	2					
1.9. Конфлікти та шляхи їх вирішення	4	2	2	0	2					
1.10. Командоутворення та розподіл ролей в команді	6	4	2	2	2					
1.11. Прийняття групових рішень	5	4	2	2	1					
1.12. Публічний виступ та презентація	6	4	2	2	2					
1.13. Заключне заняття. Групова динаміка в професійному середовищі. Стратегії розвитку комунікативних навичок.	3	2	2	0	1					
Всього з дисципліни	60	40	26	14	20					

5. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи - інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходять до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

1. Бесіда, або діалог з аудиторією. Ставиться серія запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Практика підказує, що здобувачі освіти ідуть на заняття не підготовлені, але коли знають, що буде опитування – готуються. Разом з тим це дає можливість виявити прогалини, що важливо не стільки для здобувача освіти, як для викладача.

2. Дискусія. Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція-дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

3. Аналіз конкретних ситуацій. Береться конкретна ситуація з життя (професійна діяльність, соціум тощо) і вирішується різними шляхами. Сьогодні неможливо навчати здобувача освіти старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки багатоманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів, шляхом ретрансляції, позбавленої емоційності.

4. Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку. Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовується наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

5. Консультація. Для індивідуальної роботи зі здобувачами освіти використовується *пояснення*.

6. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють **вхідний, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.**

Вхідний контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожен тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік – на основі семестрових оцінок.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Групова динаміка та комунікації» можуть оцінюватися за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції.

Кожен модуль має лекційні та лабораторні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – диференційований залік – 8й семестр 4го року навчання (денна форма);

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формою семестрової атестації є диференційований залік – 8й семестр 4го року навчання (денна форма);

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок до екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану здобувача освіти (залікової книжки) та журналу рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.
Fx	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються здобувачем освіти окремими словами чи реченнями.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Підручники та посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях
4. Презентації
5. Методичні вказівки до практичних робіт.
6. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
7. Індивідуальні завдання студентів
8. Матеріали з контролю знань студентів

Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Групова динаміка і комунікації : навчальний посібник / Л. М. Кру-подьорова, А. М. Петух / – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 89 с.
2. Виноградова О. В., Євтушенко Н.О. В49 Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник.– Київ: ДУТ, 2018. – 223 с.
3. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
4. Петренко Н. О. Управління проектами, навчальний посібник. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с.
5. Л.В. Шинкарук, В.П. Биховченко, Т.О. Власенко, Ю.Г. Власенко, Організація проектної діяльності: навчальний посібник – Київ: НУБіП України, 2021. – 341с.

Допоміжна

6. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проектами : навчальний посібник. – К.: НУХТ, 2022. – 139 с с.
7. О. В. МНУШКА, ас., ХНАДУ, Харків, В. М. САВЧЕНКО, канд. техн. наук, ФОРМУВАННЯ ТА КЕРУВАННЯ КОМАНДОЮ РОЗРОБНИКІВ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ХНАДУ – Харків 2020 - 14 с.